

ระบบหน่วยเสียงในภาษาลิ่นเพชรบูรณ์
(เฉพาะตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก)

The Phonemic System of the Phetchabun Dialect
(used in Tambon Lom Sak, Amphoe Lom Sak)



โดย

นางสาววิรุฬห์รัตน์ ไคน์จัน อ.บ.



วิทยานิพนธ์นี้

เป็นส่วนประกอบการศึกษาคำระเบียนปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนกวิชาภาษาไทย

พ.ศ. 2513

008354

117375137

Ⓢ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนประกอบการศึกษาตามระเบียบปริญญามหาบัณฑิต

แดง น.ค.นธ.



คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ วิมล งามเลิศ ประธานกรรมการ
..... วิมล งามเลิศ กรรมการ
..... วิมล งามเลิศ กรรมการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ผู้ควบคุมงานวิจัย - ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ภาณุพงศ์

วันที่ ..๓.. เดือน ..พฤษภาคม..... พ.ศ. ..๒๕๖๓.....

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ระบบหน่วยเสียงในภาษาเพชรบูรณ์ (เฉพาะคำพยางค์สั้น คำเอกพยางค์)

ชื่อ

นางสาววิรุฬห์รัตน์ ไฉนสูงเนิน

แผนกวิชา ภาษาไทย

ปีการศึกษา

๒๕๖๒

บทคัดย่อ



วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษา เรื่องระบบหน่วยเสียงชนิดต่างๆ ในภาษาถิ่นเพชรบูรณ์ ข้อมูลที่นำมาศึกษาได้มาจากภาษาที่ผู้วิจัยใช้เองเป็นส่วนใหญ่ เพราะผู้วิจัยเป็นชาวเพชรบูรณ์ จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า หน่วยเสียงในภาษาเพชรบูรณ์มี ๓ ชนิด คือ หน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยเสียงพยัญชนะประกอบด้วยหน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยว ซึ่งมีอยู่ ๒๐ หน่วย หน่วยเสียงสระประกอบด้วยหน่วยเสียงสระเดี่ยว ซึ่งมีอยู่ ๑๘ หน่วย และหน่วยเสียงสระประสม ๕ หน่วย หน่วยเสียงวรรณยุกต์มีอยู่ ๕ หน่วย ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยได้อธิบายถึงลักษณะและหน้าที่ต่างๆ ของหน่วยเสียงแต่ละชนิดไว้โดยละเอียด และได้กล่าวถึงการประกอบหน่วยเสียงชนิดต่างๆ เข้าเป็นพยางค์ ซึ่งปรากฏเป็นลักษณะโครงสร้างของพยางค์แบบต่างๆ รวม ๙ แบบ ซึ่งอาจจะแบ่งเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ ๕ ประเภท คือ CVV, CVVN, CVVS, CVN, และ CVS นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รวบรวมพยางค์ที่มีใช้ในภาษาเพชรบูรณ์ไว้ด้วยเท่าที่พบมี ๓๓๖๐ พยางค์ ในจำนวนนี้มีอยู่ ๓๐๕๓ พยางค์ที่เป็นคำพยางค์เดี่ยว ส่วนที่เหลืออาจจะเป็นส่วนของคำหลายพยางค์ ผู้วิจัยได้เลือกอธิบายความหมายของคำที่ปรากฏเป็นข้อมูลในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะแบ่งเป็นบทต่างๆ ๖ บท คือ บทที่ ๑ บทนำ ความมุ่งหมายและขอบเขตของการวิจัย บทที่ ๒ หน่วยเสียงพยัญชนะ บทที่ ๓ หน่วยเสียงสระ บทที่ ๔ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ บทที่ ๕ ลักษณะพยางค์ บทที่ ๖ ตารางคำและความหมายของคำในตาราง ในตอนท้ายผู้วิจัยได้เสนอแนะใหญ่ที่สนใจเรื่องของภาษาถิ่นศึกษา เปรียบเทียบความสัมพันธ์ของหน่วยเสียงในภาษาเพชรบูรณ์กับภาษากรุงเทพา และศึกษาเรื่องความหมายของคำในภาษาถิ่นอื่นๆ ในคำนองเดียวกับที่ได้ศึกษาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ตลอดจนศึกษาเรื่องสำนวนภาษาในภาษาถิ่นเพชรบูรณ์

Thesis Title The Phonemic System of (The Phetchabun Dialect
(used in Tambon Lom Sak, Amphoe Lom Sak)
Name Miss Wiroonrat Chanaingoon Department Thai
Language

Academic Year 1969

ABSTRACT

The purpose of this thesis is to analyze the phonemic system of Phetchabun dialect. The writer serves as her own informant, being a native speaker of the dialect under study. This study led to the conclusion that the phonemes of Phetchabun dialect are classified into three categories : consonants, vowels, and tones. The consonants comprise 20 simple consonant phonemes. The vowels comprise 18 simple vowel phonemes and 5 diphthongs. There are altogether 5 tonemes. In this thesis the writer has attempted to describe both the nature and the distribution of the individual phonemes thoroughly and to describe their combinations into different syllables. Nineteen patterns of syllabic structure have been found. They are grouped into 5 types : CVV, CVVN, CVVS, CVN, and CVS. Besides the writer found 3310 syllables in Phetchabun dialect, 3053 of which occur as monosyllabic words and the remainder occur either as part of polysyllabic words. An attempt has also been made to compare the meaning of the cited words used in Phetchabun dialect and in Bangkok dialect. Finally it is suggested to those who are interested

in persuing further research into Thai dialects that they should (1) make a systematic study of the correspondences between the phonemes of Phetchabun words and their cognates in Bangkok dialect or in any other dialect ; (2) make a semantic study of words in the other Thai dialects along the same lines as the present thesis ; and (3) make a study of idiomatic expressions in Phetchabun dialect.



ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



กิติกรรมประกาศ

การเขียนวิทยานิพนธ์เรื่อง "ระบบหน่วยเสียงในภาษาดั้นเพชรบูรณ์" นี้สำเร็จลง
ได้ด้วยความช่วยเหลือ การแนะนำ การดูแลเอาใจใส่อย่างดียิ่งของคณาจารย์
ดร. วิจินตน์ ภาณุพงศ์ ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมงานวิจัยตั้งแต่เริ่มต้น จนกระทั่งงาน
นี้สำเร็จลงโดยสมบูรณ์ นอกจากนั้นศาสตราจารย์หม่อมหลวงจิรายุ นพวงศ์ และคณาจารย์-
ศาสตราจารย์ ดร. พรวิณี สาคกริก ยังได้กรุณาให้ความเห็นและตรวจแก้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วย
ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสามท่านเป็นอย่างสูง
ไว้นี้ และขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านตลอดจนเพื่อน ๆ ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ
เป็นอย่างดี

วิรุทธิ์รัตน์ ไฉนจุ่น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ ก

กิตติกรรมประกาศ ง



บทที่ ๑ บทนำ ๑

 ความเป็นมาของปัญหา ๑

 ข้อความของปัญหา ๓

 ขอบเขตของการวิจัย ๓

 ความมุ่งหมายของการวิจัย ๓

 วิธีดำเนินการค้นคว้าและวิจัย ๓

 ประโยชน์ที่จะได้รับ ๔

บทที่ ๒ หน่วยเสียงพยัญชนะ ๕

 หน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยว ๕

 ๒.๑ หน่วยเสียงระเบิด ๕

 ๒.๒ หน่วยเสียงนาสิก ๒๐

 ๒.๓ หน่วยเสียงเสียดแทรก ๒๗

 ๒.๔ หน่วยเสียงขาง ๓๐

 ๒.๕ หน่วยเสียงกึ่งสระ ๓๒

 สรุปหน่วยเสียงพยัญชนะ ๔๕

บทที่ ๓ หน่วยเสียงสระ ๔๗

 ๓.๑ หน่วยเสียงสระเดี่ยว ๔๗

 ๓.๑.๑ หน่วยเสียงสระหน้า ๔๗

 ๓.๑.๒ หน่วยเสียงสระกลาง ๕๕

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

	๓.๑.๓ หน่วยเสียงสระหลัง	๖๔
	๓.๒ หน่วยเสียงสระประสม	๗๒
	สรุปหน่วยเสียงสระ	๗๕
บทที่ ๔	หน่วยเสียงวรรณยุกต์	๘๐
	๔.๑ หน่วยเสียงต่ำ - ขึ้น	๘๐
	๔.๒ หน่วยเสียงต่ำ - ระดับ	๘๓
	๔.๒.๑ เสียงต่ำ - ระดับ	๘๓
	๔.๒.๒ เสียงต่ำกวางกลาง - ระดับ	๘๔
	๔.๓ หน่วยเสียงกลาง	๘๗
	๔.๔ หน่วยเสียงสูง - ตก	๙๐
	๔.๕ หน่วยเสียงสูง - ระดับ	๙๓
	สรุปหน่วยเสียงวรรณยุกต์	๙๘
บทที่ ๕	ลักษณะพยางค์	๙๙
	โครงสร้างประเภท CVV	๑๐๒
	โครงสร้างประเภท CVVN	๑๐๖
	โครงสร้างประเภท CVVS	๑๑๐
	โครงสร้างประเภท CVN	๑๑๑
	โครงสร้างประเภท CVS	๑๑๖
บทที่ ๖	ตารางคำและความหมายของคำในตาราง	๑๒๑
	ตารางคำพยางค์เดี่ยวที่มีใช้ในภาษาเพชรบูรณ์	๑๒๕
	ความหมายของคำที่มีใช้ในภาษาเพชรบูรณ์	๑๔๙
	คำที่มีใช้เฉพาะในภาษาเพชรบูรณ์	๑๔๙

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
คำที่มีไ้ทั้งในภาษากรุงเทพฯและภาษาเพชรบูรณ์แต่ไ้ในความหมายต่างกัน	๑๖๔
คำคนละคำกันแต่ไ้ในความหมายเดียวกัน	๑๖๖
สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	๒๐๐
บรรณานุกรม	๒๐๓
ประวัติ	๒๐๕



ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยเสียงพยัญชนะต้นกับหน่วยเสียงสระสั้น ...	๓๗
๒. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยเสียงพยัญชนะต้นกับหน่วยเสียงสระยาว ..	๓๘
๓. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยเสียงสระสั้นกับหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย ..	๔๑
๔. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยเสียงสระยาวกับหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย ..	๔๓
๕. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยเสียงชนิดต่าง ๆ เพื่อแสดงลักษณะโครงสร้างของพยางค์	๑๑๘
ตารางคำพยางค์เดี่ยวที่มีใช้ในภาษาเพชรบูรณ์	
๖. หน่วยเสียงสระ / i /	๑๒๖
๗. หน่วยเสียงสระ / i: /	๑๒๗
๘. หน่วยเสียงสระ / e /	๑๒๘
๙. หน่วยเสียงสระ / e: /	๑๒๙
๑๐. หน่วยเสียงสระ / E /	๑๓๐
๑๑. หน่วยเสียงสระ / E: /	๑๓๑
๑๒. หน่วยเสียงสระ / u /	๑๓๒
๑๓. หน่วยเสียงสระ / u: /	๑๓๓
๑๔. หน่วยเสียงสระ / o /	๑๓๔
๑๕. หน่วยเสียงสระ / o: /	๑๓๕

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

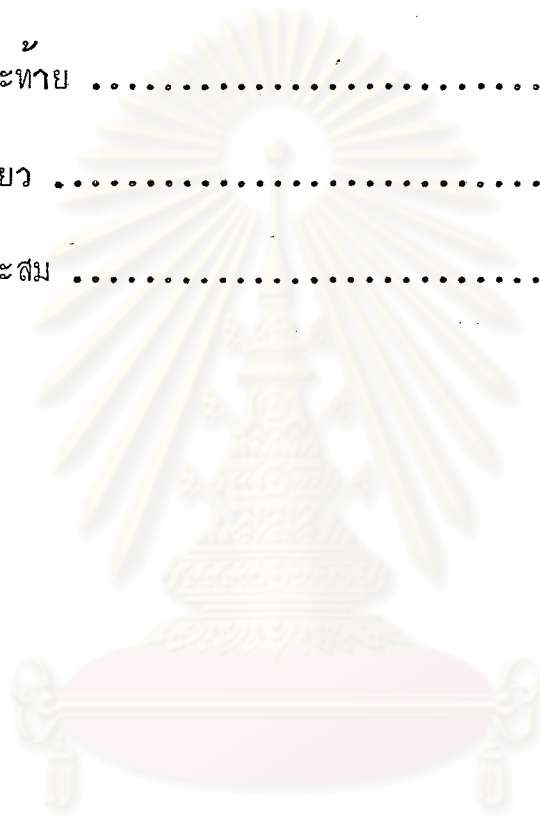
๑๖.	หน่วยเสียงสระ / a /	๑๓๖
๑๗.	หน่วยเสียงสระ / a: /	๑๓๗
๑๘.	หน่วยเสียงสระ / u /	๑๓๘
๑๙.	หน่วยเสียงสระ / u: /	๑๓๙
๒๐.	หน่วยเสียงสระ / o /	๑๔๐
๒๑.	หน่วยเสียงสระ / o: /	๑๔๑
๒๒.	หน่วยเสียงสระ / ɔ /	๑๔๒
๒๓.	หน่วยเสียงสระ / ɔ: /	๑๔๓
๒๔.	หน่วยเสียงสระ / ia /	๑๔๔
๒๕.	หน่วยเสียงสระ / i:a /	๑๔๕
๒๖.	หน่วยเสียงสระ / u:a /	๑๔๖
๒๗.	หน่วยเสียงสระ / ua /	๑๔๗
๒๘.	หน่วยเสียงสระ / u:a /	๑๔๘

รายการแผนผังประกอบ

แผนผังที่

หน้า

๑. หน่วยเลี้ยงพยัญชนะต้น ๕๕
๒. หน่วยเลี้ยงพยัญชนะท้าย ๕๖
๓. หน่วยเลี้ยงสระเดี่ยว ๕๘
๔. หน่วยเลี้ยงสระประสม ๕๘



ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย